

**PAŽYMA DĖL SKUNDO
PRIEŠ VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJĄ,
POLICIJOS DEPARTAMENTĄ PRIE VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJOS,
KAUNO APSKRITIES VYRIAUSIĄJĮ POLICIJOS KOMISARIATĄ**

2013-01-25 Nr.4D-2013/1-1327

Vilnius

I. SKUNDO ESMĖ

Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstaigoje gauti du X skundai dėl Kauno apskrities vyriausiojo policijos komisariato (toliau Kauno apskr. VPK) Kauno miesto Centro policijos (toliau Centro PK) migracijos poskyrio darbuotojų veiksmų. Skundų autorius teigia, kad jis yra Y (gim. 1926 m.), kuriai nustatytas specialusis slaugos poreikis, rūpintojas. Y asmens tapatybės kortelės neturi, o asmens paso galiojimas baigiasi 2013 m. liepos mėnesį, todėl ji prašė jo pasirūpinti naujo asmens dokumento išdavimu. Jis nuvykęs (data nenurodyta) į Kauno centro PK Migracijos poskyrį paaiškino situaciją, tačiau jam buvo nurodyta skambinti telefonu Nr. 837- 303785. Juo paskambinus pareigūnė paaiškino, jog ji negali prisijungti prie sistemos ir nurodė skambinti numeriu 837-303781. 2012-08-15 jis telefonu kalbėjo su I. Krasauskiene. Pareigūnė pasidomėjo, kada baigiasi paso galiojimo terminas, paaiškinus, jog 2013 liepos mėnesį, I. Krasauskienė primygtinai siūlė kreiptis likus mėnesiui iki paso termino pasibaigimo. I. Krasauskienė klausinėjo, ar jis gali savo transportu atsivežti migracijos skyriaus pareigūnus pas Y į namus. Taip pat pareigūnė aiškino, kad yra labai daug neįgaliųjų, norinčių išsikviesti migracijos skyriaus pareigūnus į namus dėl asmens dokumentų išdavimo ir todėl tai gali ilgai užtrukti. Pareiškėjas teigia, kad pareigūnė nepaiškino esminio dalyko – nuvykti į migracijos skyrių ir užpildyti prašymą,

Y taip pat piktinasi, kad internetiniame svetainėje <http://www.migracija.lt/index.php> 71715008521 nėra informacijos apie pasų ir tapatybės kortelių išdavimo tvarką neįgaliesiems, kurie dėl fizinės negalios negali atvykti į migracijos skyrių, bei tai, kad 2012-08-17 skundas (reg. 2012-08-20 Nr. 1SK-1) adresuotas Vidaus reikalų ministerijai, Policijos departamento raštu 2012-08-29 Nr. 5-13-S-1504 perduotas tirti Kauno VPK , o Kauno apskr. VPK skundą tirti perdavė Migracijos skyriui, t. y. padaliniui kurio veiksmus skundė. Pareiškėjas mano, kad buvo pažeistos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 23 straipsnio 5 dalies nuostatos.

Antrame skunde pareiškėjas nurodė, kad remiantis pirmiau nurodytoje internetinėje svetainėje esančiais duomenimis, 2012-09-10 telefonu (Nr. 837303882) teiravosi, ar galima paduoti prašymą Migracijos skyriui, esančiam Chemijos g. 4b, Kaune, dėl asmens tapatybės kortelės, bet jam buvo atsakyta, kad negalima, nes šis padalinys prašymų dėl asmens dokumentų išdavimo nepriima. Tą pačią dieną nuvykęs į Centro PK pasų poskyrio priimamąjį, esantį Kęstučio g. 42, Kaune, kreipėsi į dokumentų priėmimo kambaryje esančią pareigūnę. Pareigūnės pavardės nežino, nes ji buvo be kortelės, o ant kabineto durų taip pat nebuvo nurodyta pavardė. Pareigūnei jis paaiškino, kad kaip įgaliotas atstovas piliečio, kuris dėl fizinės negalios negali pats atvykti į migracijos tarnybą, atvyko pateikti prašymą, dėl asmens tapatybės kortelės išdavimo. Pareigūnei buvo pateikta Y įgaliojimo ir didelių specialiųjų poreikių pažymėjimo kopijos bei nurodyta, kad gali pateikti ir dokumentų originalus. Pareigūnė ėmė skambinti kitiems pareigūnams ir klausė, kaip jai elgtis, jei asmuo nori priduoti prašymą tapatybės kortelei gauti dėl kito asmens, kuris dėl fizinės negalios pats negali atvyti. Po to jam buvo paaiškinta, kad ji negali priimti prašymo, o jam reikia vykti Chemijos g. 4b, Kaune, į kabinetą 612, bei buvo duoti kontaktiniai telefonai.

Pareiškėjas piktinasi, kad jis du kartus buvo Centro PK pasų poskyryje, kuriame, kaip skelbiama internetinėje svetainėje <http://www.migracija.lt/index.php>71715008521, priimami dokumentai, tačiau prašymas iš jo nebuvo priimtas, todėl jis buvo priverstas vykti į įstaigą, esančią Chemijos g. 4b, Kaune, nors internetinėje svetainėje visiškai neminima, kad tuo adresu priimami dokumentai.

Pareiškėjas mano, kad pareigūnai nesistengia, kad visuomenei būtų suteikta tinkama, tiksli informacija. Asmenys norintys gauti asmens dokumentus yra siuntinėjami, bereikalingai gaišinamas jų laikas, elgiamasi biurokратиškai.

Antrame skunde taip pat teigiama, kad gaišinamas jo laikas, nes jis priverstas papildomai pasiaiškinti dėl Vidaus reikalų Ministrui adresuoto 2012-08-17 skundo (reg. 2012-08-20 Nr. 1P-620). Migracijos skyriaus viršininkė Vilma Vencloviene 2012-09-14 kviečia atvykti pas T. Znamenckienę patikslinti skunde nurodytų aplinkybių, nors jis minimą pareigūnę 2012-09-08 elektroniniu laišku informavo, kad jam patogiau patikslinti reikiamas aplinkybės elektroniniu paštu, pareigūnė neatsako į laišką.

II. TYRIMAS IR IŠVADOS

Tyrimo metu nustatyta, kad pareiškėjas dėl skunduose nurodytų aplinkybių 2012-08-20 kreipėsi į Vidaus reikalų ministerijos (toliau vadinama- VRM) Migracijos departamento direktorių. VRM skundą persiuntė Policijos departamentui prie vidaus reikalų ministerijos (toliau vadinama PD prie VRM). PD prie VRM pareiškėjo skundas buvo gautas 2012-08-24. PD prie VRM pavedė Kauno apskr. VPK ištirti X skunde nurodytus faktus ir apie tyrimo rezultatus informuoti pareiškėją, Policijos departamentą ir Vidaus reikalų ministeriją. Kauno apskr. VPK Pareiškėjo skundas dėl Kauno apskr. VPK Migracijos skyriaus Pasų poskyrio vyresniosios specialistės I. Krasauskienės veiksmų Kauno apskr. buvo gautas 2012-09-03. 2012-09-04 raštu (Nr. 20-12-S-7619) X informuotas, kad pateikta informacija perduota nagrinėti Kauno apskr. VPK Migracijos skyriaus Užsieniečių reikalų poskyrio viršininkei Tatjanai Znamenskienei. 2012-04-09 Kauno apskr. VPK Migracijos skyriaus l.e. viršininko pareigas V. Vencloviene raštu Nr. 20-12-S-7620 kvietė pareiškėją patikslinti skunde nurodytas aplinkybes.

PD prie VRM įvertinę Kauno apskr. VPK atliktą tyrimą, 2012-09-27 X išsiuntė atsakymą (Nr. 5-S-3663), kuriame nurodė, kokių pagrindu PD prie VRM gautas skundas buvo perduotas tyrimui atlikti Kauno apskr. VPK. Minimame rašte taip pat nurodytos sprendimo apskundimo galimybės.

Apie atlikto tyrimo rezultatus pareiškėją 2012-09-25 informavo (raštas Nr. 20-S-3159) ir Kauno apskr. VPK viršininko pavaduotojas Vitalijus Pacevičius.

Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau Įstatymas) 23 straipsnio 4 dalyje numatyta, kad jeigu viešojo administravimo subjektas neturi įgaliojimų priimti administracinės procedūros sprendimą dėl skunde išdėstyto klausimo, jis ne vėliau kaip per 5 darbo dienas perduoda skundą viešojo administravimo subjektui, kuris turi reikiamus įgaliojimus.

Migracijos departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos nuo 2011-05-02 nevykdo su Lietuvos piliečiams asmens tapatybę ir pilietybę patvirtinančių dokumentų išdavimu susijusių funkcijų. Šios funkcijos perduotos Policijos departamentui prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (Policijos departamento nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009-09-30 nutarimu Nr. 1231, 10.1.5 ir 10.10 punktai).

Pagal Lietuvos Respublikos policijos veiklos įstatymo 14 straipsnio 3 dalies 9 punktą, teritorinės policijos įstaigos teisės aktų nustatyta tvarka nagrinėja asmenų pranešimus prašymus ir skundus. Atkreiptinas pareiškėjo dėmesys į ta, kad Įstatymo nuostatos skundo tyrimą atliekantiems pareigūnams ir/ar specialistams numato galimybę papildomai patikslinti skunde (pareiškime) nurodytas aplinkybes. Patikslinimo būdas nėra reglamentuotas, todėl nėra pagrindo teigti, jog skundą atliekančių pareigūnų ir/ar darbuotojų prašymas atvykti į įstaigą ir patikslinti aplinkybes yra biurokратиškas.

Kadangi dėl X skunde nurodytų galimai neteisėtų Pasų poskyrio darbuotojos I. Krasauskienės veiksmų tyrimą atliko Užsieniečių poskyrio darbuotoją, o sprendimą priėmė PD prie VRM ir Kauno apskr. VPK viršininko pavaduotojas, Seimo kontrolierius nežvelgia Įstatymo 23 straipsnio 5 dalies pažeidimo.

Remiantis pirmiau nurodytomis faktinėmis aplinkybėmis bei teisiniu reglamentavimu, taip pat darytina išvada, kad X skundas, teisėtai ir pagrįstai buvo persiųstas Kauno apskr. VPK. Skundo dalis dėl persiuntimo Kauno apskr. VPK, ir Įstatymo 23 straipsnio 5 dalies pažeidimo, atmestina.

Tyrimo metu taip pat nustatyta, kad 2012-09-14 X atvykus į Kauno apskr. VPK Migracijos skyrių ir pateikus Kauno miesto apylinkės teismo 2011-11-03 nutartį civilinėje byloje ..., kuria

pareiškėjas paskirtas Y rūpintoju, ir pateikus prašymą išduoti Y asmens tapatybės kortelę, pasą bei kitus reikiamus dokumentus, Kauno apskr. VPK Migracijos skyriaus darbuotojos suderino atvykimo pas neįgalią Y į namus datą ir laiką.

Kauno apskr. VPK Migracijos skyriaus darbuotojos 2012-09-17 nuvyko pas Y į namus su biometrine asmens duomenų registravimo įranga, priėmė nustatytos formos prašymus ir dokumentus asmens tapatybės kortelei bei pasui gauti. Minėtos pilietės prašymai buvo išsiųsti Asmens dokumentų išrašymo centrui prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos nurodytiems dokumentams pagaminti.

Pareiškėjas informuotas, kad patikrinti duomenis apie asmens dokumentų išrašymo stadiją galima Asmens dokumentų išrašymo centro tinklalapyje.

Dėl skunde nurodytos aplinkybės, kad internetinėse svetainėse nėra informacijos, kaip gauti pasą neįgaliajam nustatyta, kad Vidaus reikalų ministerijos, Migracijos departamento prie VRM ir Policijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos interneto svetainėse yra nurodyta, kur galima kreiptis dėl paso ir asmens tapatybės kortelės išdavimo/keitimo, nurodyti migracijos tarnybų padalinių adresai, telefonai, elektroninio pašto adresai, interesantų priėmimo laikas, interneto puslapio adresas, kuriame galima surasti informaciją apie minėtų dokumentų išdavimą/keitimą, teisės aktai reglamentuojantys paso ir asmens tapatybės kortelės išdavimą.

Kadangi Kauno apskr. VPK Migracijos skyrius yra Kauno apskr. VPK struktūrinis padalinys, todėl aktuali informacija apie Migracijos skyriaus veiklą, interesantų priėmimo laiką, adresai, teikiamas administracines paslaugas nurodyta tinklalapio www.kaunas.policija.lt skiltyje „Lietuvos Respublikos pasas, asmens tapatybės kortelė“.

Teigti, jog minimų institucijų interneto svetainėse nepakankama informacija dėl paso ir asmens tapatybės kortelės išdavimo/keitimo, nėra pagrindo, skundo dalis atmetina.

Dėl pareiškėjo skunde nurodytos aplinkybės, kad dėl informacijos apie paso keitimą ir asmens tapatybės kortelės gavimą buvo priverstas skambinti keliais telefonais, darbuotoja I. Krasauskienė neetiškai kalbėjo, nesuteikė tinkamos informacijos, buvo priverstas kelis kartus vykti į policijos įstaigą, nustatyta, kad Kauno apskr. VPK Migracijos skyriaus Pasų poskyrio padaliniai, veikia keturiose nuotolinėse darbo vietose, todėl skelbiami visų padalinių adresai ir telefonai. Peradresuoti telefono skambučio kitam darbuotojui pagal kompetenciją nėra techninių galimybių. Migracijos skyriaus telefonai yra prijungti prie bendros Kauno apskr. VPK telefonų žinybinės stoties. Programinė ryšio įranga neleidžia skambinančiam asmeniui girdėti užimtumo signalo tuo metu, kai darbuotojas kalba telefonu su kitu asmeniu, todėl prisiskambinimas gali užtrukti.

Objektyvių duomenų, ar valstybės tarnautoja Irena Krasauskienė pokalbio telefonu su pareiškėju neetiškai kalbėjo ar teikė nepakankamą informaciją, tyrimo metu negauta.

Pažymėtina, kad pareiškėjo prašymas telefonu, atvykti pas Y į namus su mobiliąja biometrijos įranga 2012-08-16 buvo užregistruotas Kauno apskr. VPK Migracijos skyriaus apskaitos dokumentuose (kompiuterinėje laikmenoje), prašymo Nr. 116.

Seimo kontrolierius taip pat informuotas, kad per 3 mėn. t.y. nuo 2012-06-01 iki 2012-09-01 Kauno apskr. VPK Migracijos skyriuje buvo gautas 141 prašymas atvykti į namus pas neįgalų asmenį su mobiliąja biometrijos įranga. Remiantis pateiktais duomenimis galima teigti, kad dėl objektyvių priežasčių Migracijos skyriaus darbuotojas, telefoninio pokalbio metu, skambinančiam asmeniui negali pranešti apie tikslų atvykimą į neįgaliojo namus, laiką.

Pareiškėjas papildomai informuotinas, kad asmens tapatybę patvirtinančių dokumentų išdavimą reglamentuoja Asmens tapatybės kortelės išdavimo, keitimo, paskelbimo negaliojančia ir naikinimo tvarkos aprašas (toliau – Asmens tapatybės kortelės aprašas), patvirtintas Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2002 m. spalio 22 d. įsakymu Nr. 513 ir Paso išdavimo, keitimo, dokumentų dėl paso išdavinio ir keitimo pateikimo Lietuvos Respublikos diplomatinėms atstovybėms ir konsulinėms įstaigoms užsienio valstybėse, Šių dokumentų perdavimo įgaliotai institucijai ir paso įteikimo piliečiui, paso išsiuntimo paštu ar kitu saugiu būdu ir informavimo apie paso gavimą, paso paskelbimo negaliojančiu, negaliojančio paso perdavimo įgaliotai institucijai ir sunaikinimo tvarkos aprašas (toliau – Paso aprašas), patvirtintas Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro ir Lietuvos Respublikos užsienio

reikalų ministro 2010-03-16 įsakymu Nr. 1V-144/V-32.

Pilietis, gyvenantis Lietuvos Respublikoje, dėl paso išdavimo ar keitimo turi pats atvykti į įgaliotą instituciją (migracijos tarnybą). Neveiksnius pilietis dėl paso išdavimo ar keitimo kreipiasi per savo globėją ar kitą teisėtą atstovą, o pilietis, kuris dėl fizinės negalios negali pats atvykti, – per įgaliotą asmenį (Lietuvos Respublikos paso įstatymo 5 str. 2 d., Lietuvos Respublikos asmens tapatybės kortelės įstatymo 5 str. 2 d.).

Paso aprašo 23 p., 24 p. nurodyta: „Neveiksnaus piliečio prašymą ir kitus aprašo 12 punkte nurodytus dokumentus pateikia jo globėjas ar kitas teisėtas atstovas, pateikęs paskyrimą globėju ar kitą teisėtą atstovavimą patvirtinančius dokumentus ir savo asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą.

Piliečio, kuris dėl fizinės negalios negali pats atvykti pateikti dokumentų dėl paso išdavimo ar keitimo, prašymą ir kitus aprašo 12 punkte nurodytus dokumentus, pateikia jo įgaliotas asmuo, pateikęs savo asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą ir notarine ar jai prilygintą formą patvirtintą įgaliojimą". Analogiškai šiuos klausimus reglamentuoja ir Asmens tapatybės kortelės aprašo 19, 20 punktai.

Piliečio, kuris dėl neveiksnumo ar fizinės negalios negali pats atvykti pateikti dokumentų, asmens tapatybę ir parašą minėtų aprašų nustatyta tvarka pagal Asmens dokumentu išrašymo centro prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus patvirtinto Prašymų asmens dokumentams išduoti, pakeisti, įforminti registravimo, užsakymų asmens dokumentams išrašyti formavimo ir duomenų apie asmens dokumentų galiojimą tvarkos aprašo (toliau - Prašymų registravimo tvarkos aprašas) reikalavimus turi patvirtinti ir nuskaityti piliečio biometrinius duomenis nuvykęs pas pilietį įgaliotas migracijos tarnybos valstybės tarnautojas (**atsižvelgiant į vietos galimybes ir vietos sąlygas**).

Seimo kontrolierius, išanalizavęs X skunde nurodytas aplinkybes, duomenų, jog Kauno apskr. VPK Migracijos skyriaus pareigūnai ir/ar darbuotojai elgėsi biurokратиškai, nenustatė, tačiau rekomenduotina siekti kuo tiksliau ir detaliau teikti informaciją interesantams, kad būtų išvengta konfliktinių situacijų ir abejojama darbuotojų kompetencija.

III. SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAS

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 2 punktu, Seimo kontrolierius nusprendžia:

X skundus pripažinti nepagrįstais.

IV. SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJOS

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 17 punktu, Seimo kontrolierius Kauno apskrities vyriausiojo policijos komisariato Migracijos skyriaus viršininkui A. Minelgai siūlo atkreipti dėmesį į pažymos išvadas.

Seimo kontrolierius

Romas Valentukevičius

Daiva Valeikienė, 8 706 65113